

Jelentős magyar K+F eredmények az űrkutatásban

A miskolci Admatis Kft. – különböző, kutatás-fejlesztési pályázati lehetőségeknek köszönhetően – két jelentős európai űrkísérletben is részt vehet. Ez nem csak azért komoly eredmény, mert az űr mikrogravitációs körülményei egészen egyedülálló lehetőséget biztosítanak ipari fejlesztésekhez kapcsolódó kutatásokhoz, hanem azért is, mert a pályázatokon való sikeres szereplés egyben a kutatás európai szinten is kiemelkedő színvonalára is garanciát jelent. A programok részleteiről 2009. augusztus 5-én Dr. Csopaki Gyula, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke, Dr. Both Előd, az NKTH felügyelete alatt működő Magyar Űrkutatási Iroda vezetője, Dr. Bárczy Pál, az Admatis Kft. igazgatója, az egyik nyertes projekt gazdája, valamint Neil Melville, Európai Űrügynökség (ESA) képviselője tartott sajtótájékoztatót az NKTH épületében.

A magyar űrkutatás legfontosabb nemzetközi partnere az Európai Űrügynökség (ESA), a szervezetnek hazánk (2003 óta) ún. „európai együttműködő állama”: az ESA PECS (Programme for European Cooperating States) programját évi 2 millió euróval támogatja. Ennek az összegnek összesen 93%-át hazai kutatóhelyek pályázhatják meg, kutatás-fejlesztési projektek finanszírozására. A programban való részvétel azt garantálja, hogy a nyertes projektek – lévén, hogy megfelelnek a PECS elvárásainak – valóban nemzetközi szinten is színvonalas kutatási eredmények megvalósítására irányuljanak. A program keretében 33 projekt már sikerrel lezárult, jelenleg 26 projekt fut, ezek egyike a sajtótájékoztatón is bemutatott, FOCUS kísérlet megvalósítása.

A FOCUS projekt célja az Admatis Kft. által jelenleg is fejlesztett fémhabok gyártási technológiájának tökéletesítése. A fémhabok potenciális alkalmazási területei sokrétűek lehetnek, mert nagy a mechanikai szilárdságuk, ugyanakkor könnyűek, az elektromos áramot ugyanolyan jól vezetnek, mint a fémek. Mivel éghetetlenek, ezért magas üzemi hőmérsékletű helyeken is kiválóan alkalmasak lehetnek szigetelőanyagként. Bár várható jelentőségük rendkívül nagy lehet, megfelelő gyártási technológiát még senkinek sem sikerült kidolgoznia. Így a sikeres kutatások valóban egy világszínvonalú kutatási eredmény megvalósulásához vezethetnek.

A Nemzetközi Űrállomáson a fémhabok súlytalanságban való viselkedését vizsgálják majd – az elért eredmények a földi technológia kidolgozásban is komoly segítséget jelentenek a jövőben. A berendezés utolsó tesztjeit 2009. augusztus 4–5-én Dunaújvárosban végzik. Ha ezek a tesztek is sikeresek, a kísérletet a tervek szerint 2009 decemberében viszik fel a Nemzetközi Űrállomásra. A projekt finanszírozásának két része van. A kísérleti berendezés megépítésének finanszírozását teljesen egészében a PECS program állja; a világűrbe juttatás költségének 50%-át az EU az ESA által még az Európai Unió 6. K+F Keretprogramban elnyert támogatásból biztosítja, a másik 50%-ot ugyancsak a PECS programból biztosítja az NKTH.

A FOCUS kísérlet világűrbe jutása mellett további jelentős magyar siker, hogy az ESA hozzájárult ahhoz, hogy a berendezés űr-kvalifikációjához szükséges utolsó tesztet Magyarországon (Dunaújvárosi Főiskola) végezzék, az ESA által kiküldött szakemberek felügyelete mellett. Jelenlétük a szakmai garancia arra, hogy a tesztet az ESA a saját laboratóriumában végzett vizsgálatokkal egyenértékűnek fogadja el.

A hazai K+F másik fontos eredménye, hogy az Admatis Kft. – Magyarországról elsőként – lehetőséget kapott arra is, hogy az EU–ESA közös GMES programjában beszállítóként részt vegyen a program Sentinel-2 műholdjának építésében.

Az EU és az ESA két legjelentősebb közös programja (ún. zászlóshajó programok) a Galileo navigációs műholdrendszer és a műholdas távérzékelés eredményeit elsősorban a környezetvédelem és a biztonság területén hasznosító GMES (global monitoring for environment and security) program. Utóbbinak az űrszegmensét alkotják a Sentinel műholdcsalád tagjai. A Sentinel műholdak megépítésére az ESA ad megbízást a fővállalkozónak; mivel azonban a program finanszírozását részben az EU biztosítja a 7. K+F Keretprogramból, ezért a műholdak építésében való részvételre nem csak az ESA tagállamok vállalatai vehetnek részt. Egy ilyen pályázat keretében nyerte el az Admatis Kft. a jogot, hogy Európa legnagyobb repülő- és űripari óriáscége, az EADS beszállítójaként részt vegyen a Sentinel-2 műhold építésében.

A sajtótájékoztató témájához kapcsolódó háttéranyagok az NKTH honlapjáról (<http://www.nkth.gov.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/sajtotajekoztato-admatis>) letölthetők.

ÜDVÖZÖLJÜNK

Itt mindent megtalál, ami a Galaktikával kapcsolatos. Frisse híreket olvashat az egyes kiadványainkról (Galaktika, MetaGalaktika, HiperGalaktika, Galaktika Fantasztikus Könyvek, honlapjaink) és eseményeinről. Megtudhatja, hogyan fizethet elő, illetve hogyan vásárolhat régebbi lapszámokat és könyveket, továbbá hogyan csatlakozhat a klubunkhoz. Ha segítségre lenne szükségé, lépjen kapcsolatba velünk!

GALAKTIKA BORÍTÓK

1-100 | 101-200 | 201-

GFK BORÍTÓK

ONLINE KÖZÖSSÉGÜNK

A Galaktika science-fiction magazin hivatalos klubja az interneten.

TELNETWORK
www.telnetwork.hu

2009. augusztus 6.

Jelentős magyar K+F eredmények az űrkutatásban

A miskolci Admatis Kft. – különböző, kutatás-fejlesztési pályázati lehetőségeknek köszönhetően – két jelentős európai űrkíséletben is részt vehet. Ez nem csak azért komoly eredmény, mert az űr mikrogravitációs körülmények között egységes egyidőségi lehetőséget biztosítanak ipari fejlesztésekhez kapcsolódó kutatásokhoz, hanem azért is, mert a pályázatokon való sikeres szereplés egyben a kutatás európai szinten is kiemelkedő színvonalára is garanciát jelent. A programok részleteiről 2009. augusztus 5-én Dr. Csopaki Gyula, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke, Dr. Bóth EÖD, az NKTH felügyelete alatt működő Magyar űrkutatási Iroda vezetője, Dr. Bárczy Pál, az Admatis Kft. igazgatója, az egyik nyertes projekt gazdája, valamint Neil Melville, Európai Űrügynökség (ESA) képviselője tartott sajtótájékoztatót az NKTH épületében.

A magyar űrkutatás legfontosabb nemzetközi partnere az Európai Űrügynökség (ESA), a szervezetnek hazánk (2003 óta) ún. „európai együttműködő állama” az ESA PECS (Programme for European Cooperating States) programját évi 2 millió euróval támogatja. Ennek az összegnek összesen 93%-át hazai kutatóhelyek pályázhatják meg, kutatás-fejlesztési projektek finanszírozására. A programban való részvétel azt garantálja, hogy a nyertes projektek – lévén, hogy megfelelnek a PECS elvárásainak – valóban nemzetközi szinten is szívszónas kutatás eredmények megvalósítására irányuljanak. A program keretében 33 projekt már sikerrel lezárult, jelenleg 26 projekt fut, ezek egyike a sajtótájékoztatósn is bemutatott, FOCUS kísérlet megvalósítása.

A FOCUS projekt célja az Admatis Kft. által jelenleg is fejlesztett fémháló gyártási technológiájának tökéletesítése. A fémháló potenciális alkalmazási területel sokrétűek lehetnek, mert nagy a mechanikai szilárdságuk, ugyanakkor könnyűek, az elektromos áramot ugyanolyan jól vezetik, mint a fémek. Mivel éghetetlenek ezért magas üzemi hőmérsékletű helyeken is kiválóan alkalmasak lehetnek szigetanyagként. Bár vártató jelentőségük rendkívül nagy lehet, megfelelő gyártási technológiát még senkinek sem sikerült kidolgoznia. Így a sikeres kutatások valóban egy világszínvonalú kutatási eredmény megvalósulásához vezetnek.

A Nemzetközi Űrállomáson a fémháló súlytalanságban való viselkedését vizsgálják majd – az elért eredmények a földi technológia kidolgozásában is komoly segítséget jelentenek a jövőben. A berendezés utolsó tesztjét 2009. augusztus 4-5-én Dunaújvárosban végzik. Ha ezek a tesztek is sikeresek a kísérletet a tervek szerint 2009. decemberben viszik fel a Nemzetközi Űrállomásra. A projekt finanszírozásának két része van. A kísérlet berendezés megépítésének finanszírozását teljesen egészében a PECS program állja, a világűrre juttatás költségének 50%-át az EU az ESA által még az Európai Unió 6. K+F Keretprogramban elnyert támogatásból biztosítja, a másik 50%-ot ugyancsak a PECS programból biztosítja az NKTH.

A FOCUS kísérlet világűrre juttatása mellett további jelentős magyar siker, hogy az ESA hozzájárult ahhoz, hogy a berendezés űr-kvalifikációjához szükséges utolsó tesztet Magyarországon (Dunaújvárosi Főiskola) végezzék az ESA által kiküldött szakemberek felügyelete mellett. Jelenlétük a szakmai garancia arra, hogy a tesztet az ESA saját laboratóriumában végzett vizsgálatokkal egyenértékűnek fogadják el.

A hazai K+F másik fontos eredménye, hogy az Admatis Kft. – Magyarországról elsőként – lehetőséget kapott arra is, hogy az EU-ESA közös GME\$ programjában beszálítóként részt vegyen a program Sentinel-2 műholdjának építésében.

Az EU és az ESA két legjelentősebb közös programja (ún. zászlóshajó programok) a Galileo navigációs műholdrendszer és a műholdas távérzékelés eredményeit elsősorban a környezetvédelem és a biztonság területén hasznosító GME\$ (global monitoring for environment and security) program. Utóbbinak az űrszolgálatát alkotják a Sentinel műholdas tájékozók. A Sentinel műholdok megépítésére az ESA ad megbízást a vállalkozóknak, mivel azonban a program finanszírozását részben az EU biztosítja a 7. K+F Keretprogramból, ezért a műholdok építésében való részvételre nem csak az ESA tagállamok vállalatai vehetnek részt. Egy ilyen pályázat keretében nyerte el az Admatis Kft. a jogot, hogy Európa legnagyobb repülő- és űrpari óriáscége, az EADS beszálítójaként részt vegyen a Sentinel-2 műhold építésében.

A sajtótájékoztató témájához kapcsolódó háttéranyagok az NKTH honlapjáról (<http://www.nkth.gov.hu/sajtokozlomas/sajtokozlomas/sajtotajekoztato-admatis>) letölthetők.

RÖLUNK

A legnépszerűbb és legnépszerűbb magyar sci-fi kiadvány, ami immár harmincadik évfordulmáért jár, és 2005-ben elnyerte a Legjobb Európai SF Magazin díját.

Fizessen elő most!

VÁSÁRLÁS

Galaktika bolt
Ninven, ami Galaktika

Előfizetés, lapszámok, könyvek

MÉDIAAJÁNLAT

A Galaktika magazin nagyon jó paraméterekkel szerepel a GfK-Hungária-Szonda Ipsos friss Nemzeti Médiaanalízisében.

A Galaktika magazin olvasója jellemzően diplomás 46% (országos átlag 13%), olvasóink 81%-a diplomás és középiskolát végzett (országos átlag 41%), 50%-a AB státuszú (országos átlag 18%). Érdeklődési körük: környezetvédelem 89% (országos átlag 38%).

Tekintse meg médiaajánlatunkat!

ENCIKLOPEDIA GALAKTIKA

A Galaktika magyar nyelvű, ingyenes SF Enciklopédiája - A Galaktikáról
- A Galaktika lapszámai
- A Galaktika könyvsorozata
- Minden, ami SF

Szerkesztse ön is az enciklopédiát!